

Eich cyf/Your ref P-05-808
Ein cyf/Our ref EM/00174/18

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

David John Rowlands AC
Cadeirydd y Pwyllgor Deisebau
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1NA

government.committee.business@wales.gsi.gov.uk

Ebrill 2018

Diolch am eich gohebiaeth dyddiedig 6 Mawrth parthed Deiseb P-05-808 *Ni ddylai'r Gymraeg fod yn orfodol i blant â dyslecsia ac anghenion arbennig*, a gyfeiriwyd at Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg. Mae'r cyfrifoldeb dros y Gymraeg yn rhan o'm cylch gorchwyl i.

Mae Llywodraeth Cymru wedi ymrwymo i greu system addysg gynhwysol i bob dysgwr, beth bynnag ei anghenion a'i gefndir, er mwyn sicrhau bod pob dysgwr yn cael addysg o'r safon uchaf ac yn gwreddu ei lawn botensial. Mae Deddf Addysg 1996 yn rhoi dyletswydd gyfreithiol ar bob awdurdod lleol i ddarparu addysg briodol i bob dysgwr, gan gynnwys disgyblion ag anghenion addysgol arbennig (AAA) megis dyslecsia.

Polisi Llywodraeth Cymru yw gosod sylfaen gadarn i'r Gymraeg yn y cwricwlwm ym mhob ysgol. Mae astudio'r Gymraeg yn ofyniad statudol i bob dysgwr tan ddiwedd Cyfnod Allweddol 4 a bydd hyn yn parhau pan gyflwynir y cwricwlwm newydd i ysgolion yn 2020. Dim ond un rhan o'r cwricwlwm ehangach yw dysgu'r Gymraeg a'n nod yw cyflwyno ymyriadau ag iddynt ffocws i ddysgwyr i'w cynorthwyo i gyflawni eu llawn botensial ar draws yr holl bynciau.

Nid ydym yn pennu amser penodedig ar gyfer astudio'r Gymraeg – mater i ysgolion unigol y hwn ac mae ganddynt ryddid i drefnu eu hamserlenni a'u dulliau cyflawni mewn modd sy'n addas i'w dysgwyr. Mae hyn yn cynnwys strategaethau ar lefel ysgolion i gefnogi dysgwyr a chanddynt anawsterau dysgu penodol.

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1NA

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:

0300 0604400

Gohebiaeth.Eluned.Morgan@llyw.cymru
Correspondence.Eluned.Morgan@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

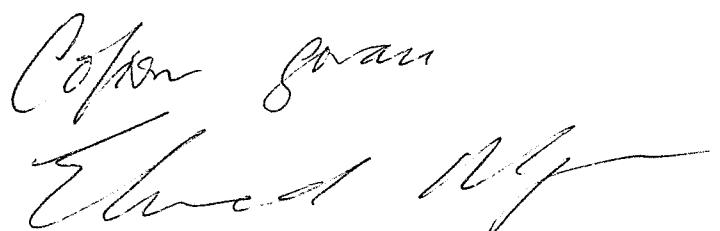
We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and responding in Welsh will not lead to a delay in responding.

O ran datgymhwysedd, yng Nghymru gellir datgymhwysedd rhan o'r Cwricwlwm Cenedlaethol neu'r cwricwlwm cyfan os yw'n anaddas i ddisgybl ar gyfer y cyfnod arbennig hwnnw. Er enghraifft, gellir eithrio disgylion dros dro o bynciau penodol os ydynt wedi dod o system addysg wahanol i system Cymru, a bod angen cyfnod arnynt i ymaddasu. Nid yw'n fwriad i ddatgymhwysedd dros dro ddatblygu i fod yn eithriad hirdymor o ddarpariaethau'r cwricwlwm cenedlaethol a dim ond mewn amgylchiadau prin y mae'n debygol y bydd angen defnyddio hyn.

Mae gan Benaethiaid ddisgresiwn i gyflwyno 'cyfarwyddyd' ysgrifenedig cyffredinol i egluro pa gamau sy'n cael eu cymryd, gan nodi'r rhesymau dros y trefniadau arbennig. Mae'n rhaid i'r cyfarwyddyd nodi pryd y bydd y trefniadau arbennig hyn yn cychwyn a gorffen, neu'r ffactorau a fydd yn penderfynu pryd y byddant yn gorffen. Ni chaiff cyfarwyddyd cychwynnol bara mwy na chwe mis calendr. Fodd bynnag, disgwylir i benaethiaid ddefnyddio eu pwerau cyfarwyddo yn sensitif a chynnill oherwydd dylid rhoi'r cyfle i bob disgybl fanteisio ar ystod lawn o bynciau'r Cwricwlwm Cenedlaethol.

Mae manteision ymarferol yn gysylltiedig â dysgu'r Gymraeg i'r sawl sy'n dymuno byw a gweithio yng Nghymru. Mae cwmniau'r sectorau cyhoeddus a phreifat yn annog datblygiad gweithluoedd dwyieithog a darparu gwasanaethau drwy gyfrwng y Gymraeg er mwyn diwallu anghenion cwsmeriaid.

Mae hwn yn arwydd clir o'r manteision economaidd sy'n deillio o feddu ar sgiliau Cymraeg, ac mae gennym ddyletswydd i sicrhau bod gan ein pobl ifanc y sgiliau angenheidol er mwyn manteisio ar y cyfleoedd hyn.

Eluned Morgan AC/AM
Gweinidog y Gymraeg a Dysgu Gydol Oes
Minister for Welsh Language and Lifelong Learning

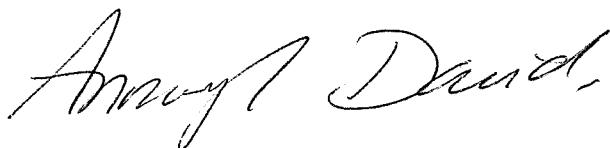

Eich cyf/Your ref P-05-808
Ein cyf/Our ref EM/00174/18

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

David John Rowlands AM
Chair - Petitions committee.
National Assembly for Wales
Cardiff Bay
Cardiff Bay
CF99 1NA

government.committee.business@wales.gsi.gov.uk

April 2018

Thank you for your correspondence of 6 March concerning Petition P-05-808 *Welsh should not be compulsory for children with dyslexia and special needs*, addressed to the Cabinet Secretary for Education. Responsibility for Welsh language falls within my remit.

The Welsh Government is committed to creating an inclusive education system for all learners, regardless of their needs and background, to ensure all learners are able to access a high standard of education and reach their full potential. The Education Act 1996 places the legal duty on local authorities (LAs) to provide suitable education for all learners, including those who have special educational needs (SEN) such as dyslexia.

Welsh Government policy is for the Welsh language to have a firm place in the curriculum at all schools. The study of Welsh is a statutory requirement for all learners until the end of Key Stage 4 and this will continue to be the case in the new curriculum which will be rolled out to schools from 2020. Learning Welsh is just one part of a broad curriculum and our aim is for learners to receive focused interventions at school that help them reach their full potential across all subject areas.

We do not prescribe a set amount of time for the study of Welsh - this is a matter for individual schools and they have the freedom to organise their timetabling and delivery methods in ways that are appropriate for their learners. This includes school level strategies to support learners with SEN specific learning difficulties.

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1NA

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Eluned.Morgan@llyw.cymru
Correspondence.Eluned.Morgan@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and responding in Welsh will not lead to a delay in responding.

With regard to disapplication, in Wales some or all of the National Curriculum may be temporarily disapplied for a pupil if, for that particular time, it is inappropriate to him or her. For example, temporary exemption from particular subjects can be applied for pupils who have arrived from a different educational system to Wales and require a period of adjustment. Temporary disapplication is not intended to provide long-term exemption from the national curriculum provisions and is likely to be needed in rare circumstances only.

Head teachers have the discretion to issue a written general 'direction' explaining the action that is being taken and stating why exceptional arrangements are necessary. Any direction must specify when the exceptional arrangements will start and end, or the factors that will determine their ending. An initial direction may last no longer than six calendar months. However, it is expected that head teachers use their powers of direction sensitively and sparingly because all pupils should have the opportunity of benefiting from the full range of National Curriculum subjects.

There are practical advantages to learning Welsh for those who wish to live and work in Wales. Public and private sector companies are now actively encouraging the growth of bilingual workforces and the availability of Welsh-medium services to meet customer needs.

This is a clear indication of the economic benefits of Welsh language skills and we have a duty to ensure that all our young people are equipped with the skills they may need to take up such opportunities.

Yours Sincerely
Eluned Morgan

Eluned Morgan AC/AM
Gweinidog y Gymraeg a Dysgu Gydol Oes
Minister for Welsh Language and Lifelong Learning